

Motion till riksdagen 2024/25:2624

av **Märta Stenevi m.fl. (MP)**

Föräldrars rätt till ersättning även under skoltid under vissa omständigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda rätt till tillfällig föräldrapenning under skoltid under vissa omständigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda rätt till omvårdnadsbidrag under skoltid under vissa omständigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda rätt till ledighet från arbetet för vårdnadshavare under skoltid under vissa omständigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige råder skolplikt och det är varje vårdnadshavares skyldighet att säkerställa att barnen närvarar i skolan. Syftet är naturligtvis att säkra varje barns rätt till en god utbildning, och därför vilar ett stort ansvar på skolhuvudmannen för att stöd och anpassningar implementeras utifrån barnets behov. Trots detta vittnar alltför många föräldrar, inte minst till barn med funktionsnedsättningar, om hur deras närvaro i perioder krävs för att barnets skolgång ska fungera. Idag finns vissa, mycket begränsade, ersättningsmöjligheter för föräldrar till barn som omfattas av LSS, men för övriga finns i princip ingen möjlighet att få ersättning för den tid som vårdnadshavaren behöver tillbringa i skolan för att stötta sitt barn när skolan inte mår med. Samma sak gäller då barnet är hemma under skoltid pga. en skolgång som inte fungerar, och föräldrar måste stanna hemma. Det inkomstbortfall detta kräver ställer därför föräldrarna i många fall inför ett grymt och omöjligt val: att försörja barnet och eventuella syskon, eller att stötta barnet i den skolgång hen har rätt till enligt lag.

Detta gäller givetvis även andra grupper av barn. Förälders närvaro kan till exempel krävas i fall där ett barn har ett konstaterat behov av stöd men detta stöd periodvis uteblir. För barn med diabetes, där resurspersonen är tillfälligt frånvarande, behöver föräldrar täcka upp för att säkerställa att barnets insulinnivå är stabil under skoldagen, liksom beräkna och vid behov administrera korrekt insulindos.

I de beskrivna situationerna ovan och en lång rad liknande situationer kan enligt praxis ingen ersättning från Försäkringskassan betalas ut eftersom tillfällig föräldrapenning inte ges om barnet befinner sig i skolan. Vårdnadshavare får inte heller lön eftersom hen inte arbetar. Att säkerställa barns hälsa och rätt till utbildning ska inte vara en fråga om ekonomiska förutsättningar, men blir det i praktiken då föräldrar med dubbla och goda inkomster kan gå ner i arbetstid för att uppfylla barnets skolplikt, medan det är omöjligt för föräldrar med lägre inkomster att gå ner i tid utan att inkomsten ersätts. Ytterligare en problematik är att föräldern till skillnad från när barnet är sjukt inte har rätt till ledighet från arbete för vård av barn i dessa fall. Vårdnadshavaren kan alltså komma att ställas inför att inte ha möjlighet att ta ledigt från arbetet alls.

Det är och ska vara skolhuvudmannens ansvar att säkerställa att barnet får det stöd som krävs för en fungerande skolgång, under skoltid. Inte desto mindre vet vi att verkligheten ser annorlunda ut. Föräldrar kan beviljas omvårdnadsbidrag för ett barn med funktionsnedsättning under den tid barnet inte är i skolan – men när skolan brister i sitt ansvar för skolgången står föräldern kvar med ansvaret för skolplikten och barnets skolgång.

Vi vill inte flytta ansvaret för en fungerande skolmiljö från skolan till vårdnadshavaren, men vi menar att socialförsäkringssystemet måste ta hänsyn till hur verkligheten ser ut för många familjer med barn med funktionsnedsättning, och barn som av andra skäl inte klarar av sin skolgång utan stöd hemifrån, och vill att regeringen utreder hur en större flexibilitet i regelverken kring vård av barn och omvårdnadsbidrag kan införas så att barnets rätt till en god utbildning och en trygg arbetsmiljö i skolan säkras, och hur föräldrar i linje med detta kan ges rätt till ledighet från arbetet om detta krävs för att säkerställa barnets skolgång.

Märta Stenevi (MP)

Leila Ali Elmi (MP)

Jacob Risberg (MP)

Camilla Hansén (MP)